

Muutoksen lähteillä

8.5. koulutuspäivä Helsingissä

Kenelle? Nuorille, nuorten kanssa työskenteleville

Missä? Helsingissä, Lapinlahden lähteellä

Koska? 8.5. klo 13.00 alkaen

Luontolähtöisiä menetelmiä, materiaaleja ja maistiaisia nuorten hyvinvoinnin tukemiseen!

Päivän ohjelmat

Puheenvuorot

Tilaisuuden avaus

-Tulevaisuuden ympäristöhaasteet

Leo Stranius, Luonto-Liitto

-Mitä nuoret ajattelevat ympäristöasioista?

Ulla Kajaluoto, kestävän kehityksen koordinaattori, Helsingin Nuorisoihminen

-Nuorten osallisuus muuttuvassa yhteiskunnassa,

Katri Kairimo, osastopäällikkö, Helsingin Nuorisoihminen

-Miten seikkailukasvatusta käytetään nuorten tukemiseksi?

Kirsi Sali, kehittämisspäällikkö, Nuorisokeskus Anjala

Kaikille avoin yleisöluento

klo 17-18

-Luonnon ja luonnonantimien parantava voima *Sinikka Piippo, kasvitieteilijä, professori*

Esittelyssä myös

-Perunan ämpärikasvatus:

Erilaisten luomuerikoisperuneiden kasvatusohjeita. Osallistujat voivat tutustua sanko ja laatikkoperunan viljelyyn. Ideoita perunan ruokakäyttöön ja opetukseen.

-Laamat:

Luvassa tutustumista, hoitamista ja elämyksiä harraste- ja terapiaalaamojen kanssa

-Luontoa kaupungissa:

Helsingin esteettömien luontokohteiden esittely

-Opi käyttämään sosiaalista mediaa kuin diginatiivi:

somen saloihin aikuisempaa väestöä johtavat nuoret vapaaehtoiset

Kuva: Anu Koivisto

Kuva: Susanna Soisalo

Päivän työpajat

Green Care ja elvyttävät ympäristöt työpaja

Työpajassa esitellään elvyttävän ympäristön vaikutavuutta ja toiminnallisuuden mahdollisuuksia luontoympäristöissä. Vihreä veräjä on kehittänyt Green care toimintaa sosiaali- ja terveysjärjestöissä vuodesta 2011 ja luonut monia käytännön työkaluja.

Urbaani löytöretki työpaja

Urbaani löytöretki -työpajassa pääset tutustumaan kaupungin kätkeytyyn elämään. Se on etsimistä, löytämistä, aistien ja mielen virittelemistä kokemaan arkiset ilmiöt ja tutut paikat uudella tavalla. Tarvitaan vain hippunen mielikuvitusta ja avoin mieli!

Kädet multa - puutarhakasvatustyöpaja

Pienimuotoisellakin puutarhatoiminnalla on paljon annettavaa, kun halutaan tutustuttaa nuoria ruuantuotantoon. Työpajassa tutustutaan puutarhakasvatukseen ja opetellaan moniaistisesti ja käytännön kautta ympäristökasvatuksen tietoja ja taitoja. Taustamateriaali toimii YMPPI- Ympäristökasvatusta puutarhassa -materiaali <http://puutarhakasvatus.fi/ymppi/mika>

Suuri mysteeri

Työpajassa demonstroidaan elämyksellisiä harjoitteita, joiden avulla tutustutaan luonnon ekosysteemipalveluihin. Ekosysteemipalveluiden ymmärtäminen tuo syvyyttä luontosuhteeseen ja lisää luonnon arvostusta. Suuri Mysteeri materiaali on ladattavissa netistä www.hel.fi/suurimysteeri Materiaalista löytyy ohjeet, kahdeksan tehtäväkorttia ja ekosysteemipalveluihin johdettava video.

Luovaa liikettä luonnossa työpaja

Liikkeen kautta avaudumme kevään ihmeisiin ympärillämme. Liikemme omaa kehoa kuunnellen, aisteille virittäytyen, vuorovaikutuksessa ympäröivän luonnon kanssa. Luova tanssi on vapaata liikettä ilman koreografiaa tai askelkuvioita ja sopii kaiken kokoisille ja muotoisille kehoille, iästä, rytmitajusta ja liikunnallisesta taustasta riippumatta. Tanssi on tapa tutustua omaan itseen ja kehoon ja uudenlainen tapa kokea luonnon virkistävät, elävöittävät ja rentouttavat vaikutukset.

Nuoret ehotilan suunnittelijoina

Case Laajasalon nuorisotalon hyvän olon tila. Pajassa tutustutaan osallisuushankkeeseen, jossa nuoret muokkaavat yhdestä nuorisotalon huoneesta oman näköisensä olohuoneen, ja samalla oppivat paljon asioita ympäristöystävällisyydestä ja ekologisuudesta. Pajassa on myös pieni toiminnallinen osuus.

Miten käytät seikkailukasvatusta työssäsi?

Seikkailukasvatus on paljon muutakin kuin viikkojen vaelluksia tiettömien taipaleiden takana tai roikkumista köysissä vuorten rinteillä. Seikkailukasvatuksen menetelmiä voi käyttää arkisissakin tilanteissa, tuomaan elämyksiä ja kokemuksia tavalliseen koulupäivään tai nuorten iltaan. Esittelyssä ja työpajassa havainnoidaan, miten elämyksellisyys vaikuttaa vuorovaikutukseen, yhteistyötaitoihin ja uuden oppimiseen. Työpaja pidetään ulkona ja tutustutaan seikkailukasvatuksen menetelmiin käytännössä. Pohditaan yhdessä, miten käyttää menetelmiä omassa työssä.

Moi! Tässä on tapahtuman digioppaat Petra, Oona ja Paju. Sosiaalista mediaa voi hyödyntää ympäristökasvatuksessa ja ympäristöviestinnässä. Kysy digioppailta vinkkejä!

Merkitse kuvasi #muutoksenlähteillä #luontoliitto #kierrätyskeskus #lapinlahdenlähde #digioppaat

Alueen kartta

Työpajat klo 14.00–17.00 ellei toisin mainita

1. Green Care ja elvyttävät ympäristöt
  2. Urbaani löytöretki klo 15-16
  3. Kädet multa - puutarhakasvatustyöpaja
  4. Luovaa liikettä luonnossa klo 14-15
  5. Suuri mysteeri
  6. Nuoret ekotilan suunnittelijoina klo 16-17
Aleksis Kiven juhlatila 2 krs.
  7. Miten käytät seikkailukasvatusta työssäsi
-
- A. Perunan ämpärikasvatus
  - B. Terapialaamat
  - C. Luontoa kaupungissa Käytävägalleria 1 krs.

Kiljavan eräoppaiden toiminta- pisteet klo 13–18 ellei toisin mainita

- D. Retkiväline-esittely
- E. Jousiammunta
- F. Pop-up ravintola nuotiolla
- G. Luontohaaste työpaja klo 16
- H. Melonta, lähtö klo 16

i = info ja ea

Muutoksen lähteillä

Koulutuspäivä 8.5.2017

Toiminnanjohtaja Leo Stranius

Luontolähtöisiä menetelmiä,
materiaaleja ja maistiaisia
nuorten hyvinvoinnin
tukemiseen

Muutoksen lähteillä

- Klo 13-14 Tilaisuuden avaus ja puheenvuorot
  - Leo Stranius (Luonto-Liitto)
  - Katri Kairimo (Helsingin Nuorisoasiainkeskus)
  - Ulla Kajaluoto (Helsingin Nuorisoasiainkeskus)
  - Kirsi Sali (Nuorisokeskus Anjala)
- Klo 14-17 Työpajat
- Klo 17-18 Sinikka Piippo (kasvitieteilijä, professori)

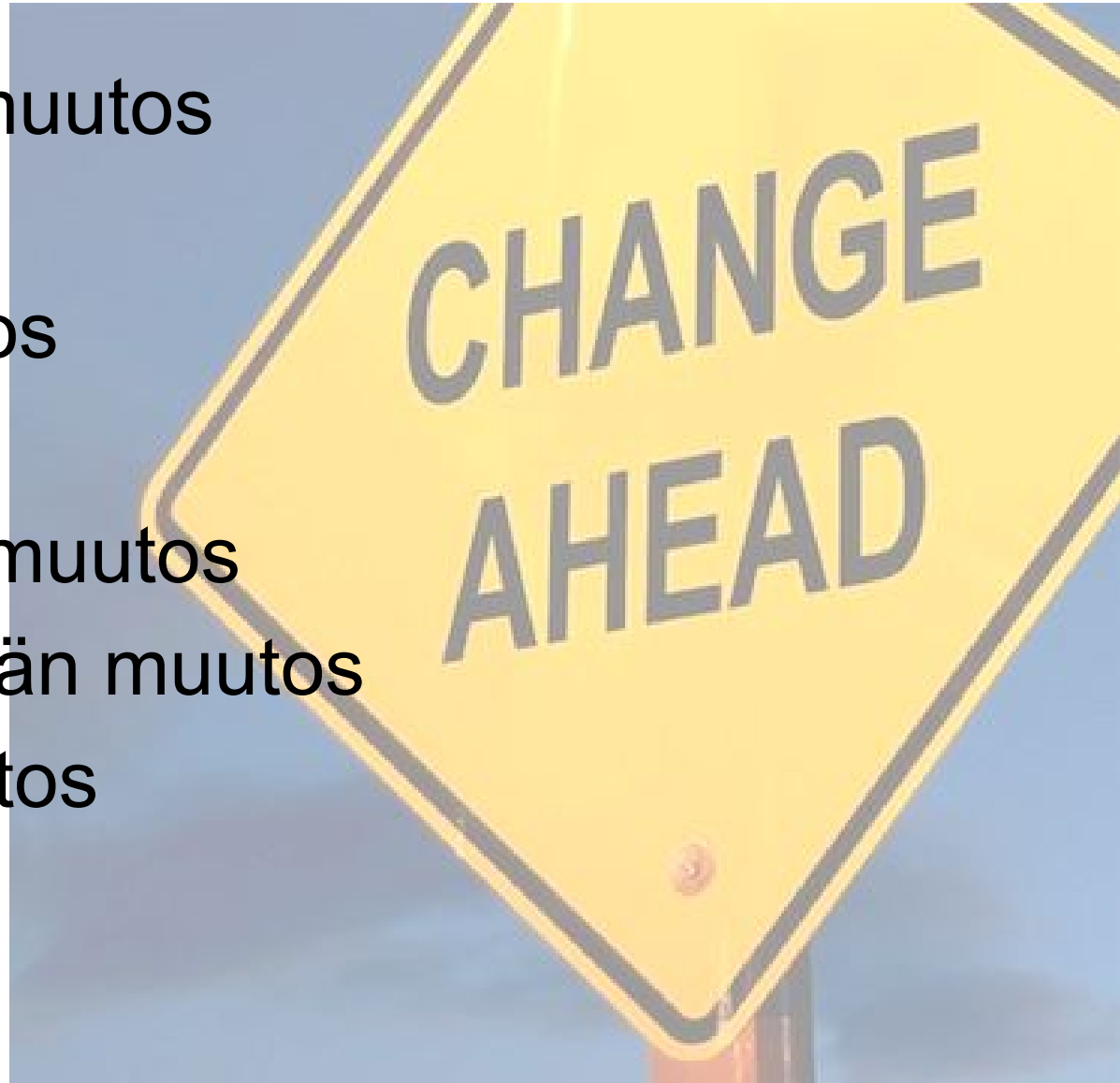

Tulevaisuuden ympäristöhaasteet

Yleisiä muutostrendejä

- Teknologian muutos
- Globalisaatio
- Ilmastonmuutos
- Muuttoliike
- Ikärakenteen muutos
- Elinkeinoelämän muutos
- Poliitiikan muutos

Kansalaistoiminnan muutos

- Kansalaistoimintaa ovat perinteisesti leimanneet
  - läheinen kytkentä valtioon
  - yhdistysmuotoisuus ja hallinnon hierarkkisuus
- Uusien vaikuttamismuotojen luonteena
  - eivät kanavoidu olemassa olevien ryhmien, yhdistysten tai puolueiden kautta
  - vaikuttaminen yksilöityy ja muuttuu hetkellisiksi verkostoiksi.

Nuorten ilmastotietoisuus (Nuorisobarometri)

- Nuorista 85% pitää ihmisen vaikutusta ilmaston lämpenemiseen tosiasiana.
  - 48 % uskoo, että ympäristöongelmiin löytyy kestäviä ratkaisuja.
- Kaksi kolmesta (66 %) toteaa, että tuotantoa ja kulutusta tulisi vähentää ympäristösyistä.
  - 42 % kertoo toimineensa näin.

Ohjelma (puheenvuorot)

- Tilaisuuden avaus: Tulevaisuuden ympäristöhaasteet, **Leo Stranius**, toiminnanjohtaja, Luonto-Liitto
- Nuorten osallisuus muuttuvassa yhteiskunnassa, **Katri Kairimo**, osastopäällikkö, Helsingin Nuorisoasiankeskus
- Mitä nuoret ajattelevat ympäristöasioista? **Ulla Kajaluoto**, kestävän kehityksen koordinaattori, Helsingin Nuorisoasiankeskus
- Miten seikkailukasvatusta käytetään nuorten tukemiseksi? **Kirsi Sali**, kehittämispäällikkö, Nuorisokeskus Anjala

Ohjelma (työpajat)

Työpajat klo 14-17

- 1) Green Care ja elvyttävät ympäristöt
- 2) Urbaani löytöretki
- 3) Kädet multa – puutarhakasvatustyöpaja
- 4) Luovaa liikettä luonnossa
- 5) Suuri mysteeri
- 6) Nuoret ekotilan suunnittelijoina
- 7) Miten käytät seikkailukasvatusta työssäsi?

•Klo 17-18: Luonnon ja luonnonantimien parantava voima, **Sinikka Piippo**, kasvitieteilijä, professori

Luonto-Liitto

Muutos lähtee pienestä

Kiitos!

Ota yhteyttä:

Leo Stranius

leo.stranius@luontoliitto.fi

puh. 040-754 7371

www.luontoliitto.fi

Nuorten osallisuus muuttuvassa yhteiskunnassa

Muutoksen lähteillä –koulutuspäivä 8.5.2017

Katri Kairimo

Osastopäällikkö, Itäinen nuorisotyön osasto, Helsingin kaupunki

Helsinki

Nuorisobarometri 2016

”Katse tulevaisuudessa”

- esikysely nuorille

- Mitkä tulevaisuuteen liittyvät teemat ovat mielestäsi tärkeitä?
- Mitkä tulevaisuuteen liittyvät teemat askarruttavat sinua?
- Minkä uskot olevan paremmin/huonommin vuonna 2025?

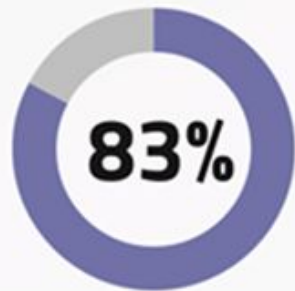
Nuorten näkemysten pohjalta nousseet teemat:

- Globalisaatio (erit. maahanmuutto)
- Ympäristö (erit. ilmastonmuutos)
- Hyvinvointivaltio
- Turvallisuus
- Henkilökohtaiset, etenkin työhön liittyvät tulevaisuudennäkymät

Luottamus Suomen tulevaisuuteen heikentynyt

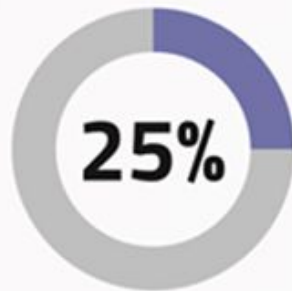
Oma tulevaisuus

2016

vastaajista suhtautuu omaan tulevaisuuteen optimistisesti

Maailman tulevaisuus

2016

vastaajista suhtautuu maailman tulevaisuuteen optimistisesti

Hieman alle puolet vastanneista uskoo, että tiede ja teknologia voivat ratkaista ympäristöön liittyvät ongelmat

Hieman alle puolet uskoo, että tiede ja teknologia voivat ratkaista ympäristöön liittyvät ongelmat

Täysin samaa mieltä + samaa mieltä -vastaukset

86%

Tulevat sukupolvet joutuvat kärsimään, mikäli nykyinen ympäristön tuhoaminen jatkuu

85%

Ihmissen vaikutus ilmastonmuutokseen on tosiasia

59%

Ekologisen jalanjäljen tulisi reiluuden takia jakaantua tasaisemmin

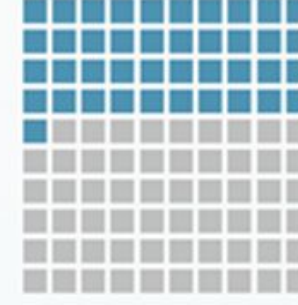
48%

Ympäristöongelmiin löydetään maailmanlaajuisesti kestäviä ratkaisuja

42%

Olen vähentänyt kulutusta ympäristöystävällisyydestä

41%

Tiede ja teknologia ratkaisevat ympäristöongelmat

Kaksi kolmesta (66%) Nuorisobarometrin 2016 vastaajasta toteaa, että tuotantoa ja kulutusta tulisi vähentää ympäristösyistä, mutta vain 42 prosenttia kertoo itse toimineensa näin.

[Nuorten] vaikuttamisen dilemmat

Kenet kutsutaan mukaan vaikuttamaan ja osallistumaan? Mihin vaikutetaan osallistetaan? (koonnut Inari Penttilä)

- Nuoret pitävät politiikkaa ja yhteiskunnallista osallistumista tärkeänä, mutta eivät asioina, joihin **itse haluaisivat tai osaisivat osallistua**. (Nuorisobarometri 2013)
- Nykyiset instituutionaaliset rakenteet ja ideologiat eivät houkuttele nuoria. (Nuorisobarometri 2013)
- Nuoret vaikuttavat ja käyttävät lukuisia poliittisia toimintamuotoja kuluttamisvalinnoista talojen valtaukseseen – **silti harvoin nuoret itse näkevät toimintansa poliittiseksi toiminnaksi**. (Nuorisobarometri 2013)
- Eurooppalaisessa vertailussa suomalaisnuoret tuntevat hyvin poliittisen järjestelmän - **mutta ovat vähiten kiinnostuneita itse toimimaan poliittisesti**. (Suoninen ym. 2010).
- Nuorten kiinnostus politiikkaa ja poliittista toimintaa kohtaan **on kasvanut** (tarkastelujaksolla 1996-2013). (Nuorisobarometri 2013)

Nuorten vaikuttamisen oletetaan toimivan aikuisten *edustuksellisen demokratian puoluepolitiikan* malleja kopioimalla. Mallien ongelmana on edustuksellisen demokratian *eliittiluonne, sekä vallan puuttuminen nuorten rakenteista*.

Mikä on osallistamisen lähtökohtana?

Demokratiasuuntausten näkökulma Osallisuuden tasot

Edustuksellinen demokratia→ Valitsijakansalainen. Päätöksenteon oikeutus äänestäen.

Suora demokratia →

Päätäjäkansalainen. Tekee aloitteita sekä äänestää kansanäänestyksissä.

Osallistuva demokratia→

Osallistujakansalainen. Antaa palautetta, osallistuu keskusteluun ja/tai toimintaan yhteisen hyvän eteen, on päättämässä tiettyyn toimintaan annetun määrärahan käytöstä.

Osallistuva deliberatiivinen eli julkisen harkinnan demokratia→

Keskustelijakansalainen. Osallistuu julkiseen keskusteluun, perustelee kantansa, tuottaa yhteistä harkittua ja monipuolista näkemystä ihanneyhteiskunnasta.

Vastademokratia→

Tarkkailija-aktivistikansalainen. Tarkkailee, valvoo, torjuu, kyseenalaistaa ja pyrkii uudistamaan toimimalla (ei vain keskustellen) päätöksenteon toimintatapoja. (Eskelinen ym. 2012
Demokratiaoppitunti)

Informaatio-osallisuus

yhdensuuntainen tiedonsaantiosallisuus. Kuntalainen saa asiasta tietoa ja vastauksia viranhaltijalta.

Konsultaatio

Viranhaltija konsultoi kuntalaisia ja hakee näkökulmia valmisteluvaiheessa.

Dialogi

Ajatusten ja näkökulmien vaihto, tiedonkeruu valmistelun tueksi.

Yhteistyö

Kuntalaiset mukana suunnittelemassa ja toteuttamassa toimenpiteitä.

Päätösosallisuus

Kuntalaiset mukana päättämässä toimenpiteistä

A high-angle photograph of a group of approximately 15-20 people lying on their backs in a circle on a dark wooden floor. Many of the individuals are making peace signs with their hands. They are dressed in casual, contemporary clothing. The room has wood-paneled walls and a small potted plant is visible in the lower-left corner. The overall atmosphere is relaxed and communal.

Having, Loving, Being

Allardt (1976)

A high-angle photograph of a group of approximately 20 young people lying on a dark wooden floor in a circle. They are all looking towards the camera and making peace signs with their hands. They are dressed in casual, contemporary clothing. The room has wood-paneled walls and a small potted plant is visible in the lower-left corner. The overall atmosphere is relaxed and communal.

Having, Loving, Being & Participating

Allardt (1976) ja Kiilakoski (2012)

”...hyvä elämä, hyvinvointi ja onnellisuus ovat vain osittain kytköksissä teollisen aikakauden tyypillisiin arvoihin kuten pysyvyyteen, järjestykseen, ennustettavuuteen, yksilökeskeisyyteen, ulkoiseen ohjautumiseen sekä omistamisen merkityksen ja talouskasvun korostamiseen...”

”...jos materiaalisen yltäkylläisyyden keskellä halutaan lisätä rikkautta, hyvinvointi tulee käsittää laveammin. Kulttuuriseen moninaisuuteen, ekologiseen kestävyyteen ja yhteiskunnan eheyteen liittyvät arvot ja niiden toteuttaminen omassa elämässä ovat hyvinvoinnin kannalta entistä keskeisemmässä asemassa.”

(Salonen & Konkka 2017)

Ympärillämme olevilla ihmisillä on vaikutusta siihen, mitä pidämme tavallisena, tavoiteltavana tai mahdollisena. Mistä uskallamme unelmoida.

(Hyvä vapaa-aika –hanke, Nk: <http://vapari.munstadi.fi/> & Schulz ym. 2007.)

Ihmisen tulee kunnioittaa muita lajeja

Ihmisellä on moraalinen velvollisuus puolustaa muiden lajien oikeutta elämään. Juhani Korhonen kirjoitti (HS.fi/mielipide 5.5.), että ihminen on eläinlajina kaikkiruokainen eikä eläinlajeilla – tässä tapauksessa ihmisillä – ole moraalista estettä käyttää ravinnokseen toisia eläinlajeja; käyttäväthän muutkin lajit luonnossa toisia lajeja ravinnokseen.

En ole samaa mieltä kyseisestä väitteestä. Yhtenä kehittyneimmistä lajeista ihmisen moraalisenä velvollisuutena voidaan pitää toisten lajien kunnioittamista.

Yleisin peruste lihansyönnille on, että ihminen on lajinsa puolesta lihansyöjä, ja täten ihmisellä on oikeus syödä lihaa.

Korhosen mukaan syömällä vain kasvisravintoa ihmiset luulevat olevansa muuta luomakuntaa ylempänä.

Tässä täytyy kuitenkin erottaa toisistaan kaksi asiaa: ihminen on aivokapasiteetiltaan muita lajeja kehittyneempi, joten ihmisen voidaan olettaa kykenevän toimimaan moraalisesti, kun taas eläimet ovat amoraalisia, eikä niiltä voida olettaa samaa. Toinen peruste lihansyönnille on, että eläimiä yleisestikin pidetään vaistonvaraisina toimijoina, eikä niillä oleteta olevan tietoisuutta kuolemasta.

Tutkimukset kuitenkin osoittavat, että eläimillä on kyky aistia kipua. Mielestäni kasvissyönnin perimmäisenä tarkoituksena onkin lopettaa turhan kärsi-

myksen aiheuttaminen toisille lajeille ja antaa niiden elää.

Ihmisen velvollisuus on puolustaa muiden lajien oikeutta elämään, jos ne eivät siihen itse pysty. Kaikilla eläinlajeilla, riippumatta siitä, luokitellaanko ihmiset eläimiksi tai ei, tulee olla yhtäläiset oikeudet elämään ja olemassaoloon.

Täytyy myös muistaa, ettei muilla lajeilla ole tuotantoeläimiä, joiden elämän ainoa tarkoitus on kasvaa ja tulla lajin ruoaksi. Näin ollen sitä, että nykyihminen käyttää lihaa ravintona, ei voida verrata muiden luonnossa elävien eläinlajien tilanteeseen.

Sini Siitonen
yhdeksäsluokkalainen
Kontiolahti

Kiitos!

Helsinki

Ympäristötoimintaa nuorisoasiainkeskuksessa

Ulla Kajaluoto

Ympäristötoiminnan nuorisotyöyksikkö

nuorisiasiain-
keskus
HALLITUKSEN PUHELO

Ruuti.

RUUTI TEKEE NUORTEN VAIKUTTAMISESTA TOTTA.

Ympäristökasvatus

- Ympäristötoiminnan nuorisotyöyksikkö (luonto- ja ympäristöpainotteisia toimintoja)
- Ympäristökasvatuksen kehittämisen projekti
- Kukkis
  - Ympäristökasvatusideoita ja inspiraatiota toimintaan nuorisotaloilla
  - Arjen toimintojen ekologisointia vuosikalenterin avulla

nuorisosaain-
keskus
YUVAOIKKUNEN

Ruuti.

Ympäristökysely

- Nuorisoasiainkeskuksen osallisuus- ja vaikuttamistoimintaa (Ruuti) ympäristötoiminnan nuorisotyöyksikössä (Hanna Mikkonen)
- Toteutettiin Laajasalon ja Sakarinmäen peruskouluissa 7- 9 luokkalaisille sekä hiihtolomaviikon Reaktori –tapahtumassa
- Yhteensä 620 vastaajaa
  - kouluissa vastanneet olivat 13 -16 -vuotiaita
  - Reaktorissa vastaajien keski-ikä oli 14 vuotta

nuorisoasiain-
keskus
YHTIÖTALOUS OY

Ruuti.

Mitä kysyttiin?

- Minulle on tärkeää.
  - Arjen tekoni ympäristön hyväksi.
  - Miten nuorisotalon ja koulun pitäisi toimia ympäristöasioiden edistämisessä?
  - Mihin olisin itse halukas tulemaan mukaan?
  - Kuinka tärkeäksi koet arjessasi luonto- ja ympäristöasiat?
(Kysyttiin vain kouluissa)
  - Haluatko, että otamme sinuun yhteyttä, jos sinua kiinnostavaan aiheeseen käynnistyy toimintaa?
  - + joitain paikkaan liittyviä kysymyksiä
-
- Kysymykset oli muotoiltu valmiiksi vaihtoehdoiksi.

Minulle on tärkeää.

Laajasalon pk, n=254

- Top 3:
  - Eläinten hyvinvointi/oikeudet **70 %**
  - Roskaton ympäristö **65 %**
  - Itämeren puhtaus ja Luonto: kumpikin sai **63 %**
- Bottom 3:
  - Eettinen kuluttaminen mm. Reilun kaupan tuotteiden suosiminen **20 %**
  - Ympäristöystävällinen elämäntapa yleensä **38 %**
  - Ilmastonmuutoksen hidastaminen **54 %**

Arjen tekoni ympäristön hyväksi.

Laajasalon pk, n=254

- Top 3:
  - Kierrätän **64 %**
  - Säästän sähköä (mm. en jätä laitteita valmiustilaan, sammutan turhat valot) **60 %**
  - En osta turhaa **56 %**
- Bottom 3:
  - Toimin ympäristöjärjestössä **4 %**
  - Vaikutan ihmisten ympäristöasenteisiin (mielipidekirjoitukset, media, mielenosoitukset, kouluesitelmät) **10 %**
  - Puhun ympäristöasioista kavereideni kanssa **16 %**

Miten nuorisotalon ja koulun pitäisi toimia ympäristöasioiden edistämiseksi?

Laajasalon pk, n=254

- Toteuttaa hyväntekeväisyystoimintaa (esim. eläinten/ihmisten auttaminen) **56 %**
- Mahdollistaa luontoharrastusta (retkeily, leirit, eläintoiminta, meri- ja veneilytoiminta) **48 %**
- Tarjota tiloja kirppistoimintaan **40 %**
- Mahdollistaa ympäristötapahtumia (keikat/ruokatapahtumat ym.) **39 %**

Mihin olisin itse halukas tulemaan mukaan?

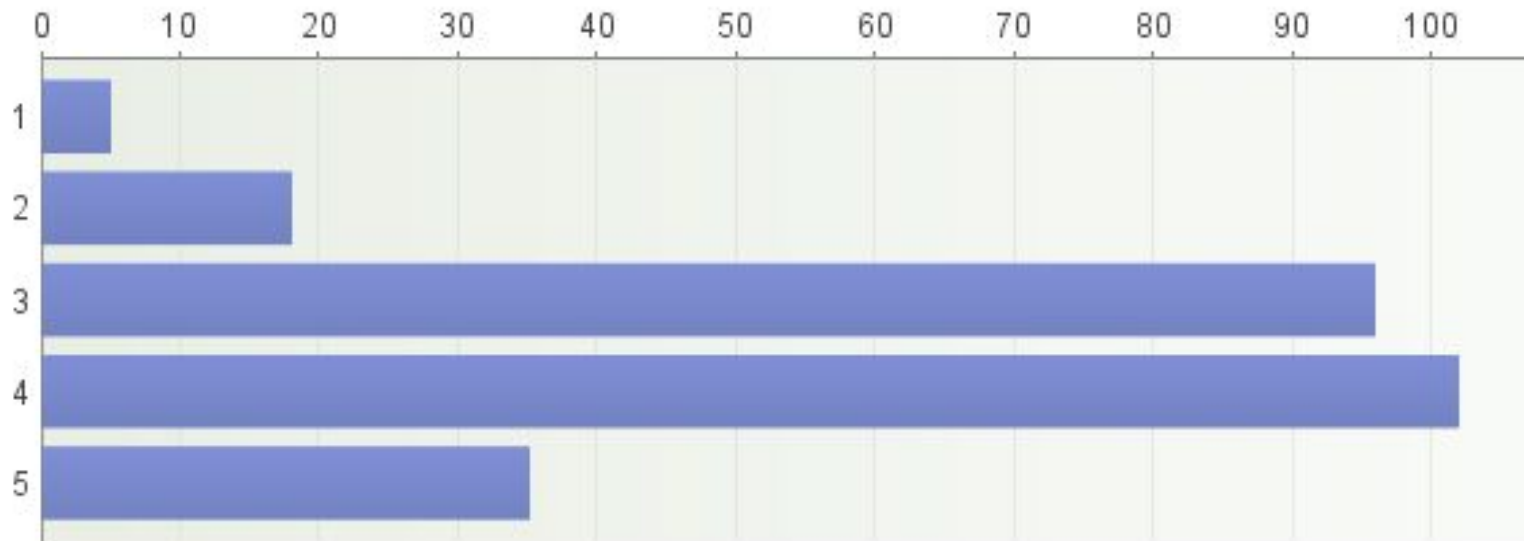
Laajasalon pk, n=254

- Auttamaan nuoria muualla maailmassa **34 %**
- Ekokahvilan pyörittämiseen **31 %**
- Kokkaus- tai nutakeittiötoimintaan **31 %**
- Leirille merelliseen ympäristöön **30 %**
- Ympäristötapahtuman järjestämiseen (esim. Itämeritapahtuma, kirppis, ravintolapäivä, Suomen luonnon päivät) **30 %**
- Luontovalokuvaustoimintaan **25 %**
- Vähiten kiinnostivat:
  - Kaupunkiviljely
  - Tuunaus ja ympäristötaide

Kuinka tärkeäksi koet arjessasi luonto- ja ympäristöasiat? (Kysyttiin vain kouluissa)

Laajasalon pk, n=254

1= ei lainkaan tärkeää 5= erittäin tärkeää

Haluatko, että otamme sinuun yhteyttä, jos sinua kiinnostavaan aiheeseen käynnistyy toimintaa?

Laajasalon pk, n=254

- Kyllä **16 %** (40 nuorta)

Lopuksi

- Meitä tarvitaan – ympäristöasiat ja luonto kiinnostavat nuoria
- Nuoret kokevat ne tärkeiksi omassa arjessaan
- Nuoret ovat halukkaita toimimaan toisten hyväksi

nuorisosaain-
keskus
YHTIÖTALOUS OY

Ruuti.

anjala
nuorisokeskus

Miten seikkailukasvatusta käytetään nuorten tukemiseksi

Kirsi Sali

Nuorisokeskus Anjala

www.nuorisokeskusanjala.fi

- yksi kymmenestä valtakunnallisesta nuorisokeskuksesta
- OKM:n ohjaus ja tuki
- leirikoulut, sosiaalisen vahvistamisen ryhmät, ympäristökoulupäivät Kouvolan kouluille, muut nuorten leirit ja toimintapäivät, kummijoukkueet, aikuisten ryhmät, koulutukset

Arvotarina

Hyvän tekijä

Me tehdään työtä hyvän asian puolesta. Työtä, jonka vaikutus näkyy koko yhteiskunnassa. Kun päättää ostaa meiltä palvelun, tekee arvovalinnan, sijoituksen tulevaisuuteen. Meidän työ tähtää antamaan nuorille eväät elämään, eheän mielen ja terveeseen itsetunnon.

Mitä seikkailu on? Mitä on seikkailukasvatus?

tavoitteellisuus

kokonaisvaltaiset kokemukset

elämykset

uudet tilanteet

uusin silmin katsominen

osallisuus

osallistavuus

toiminnallisuus

reflektio

vuorovaikutus

keskustelu

Miten
seikkailukasvatusta
käytetään?

Esimerkkejä
Nuorisokeskus
Anjalasta

GPS-laitteilla suunnistaminen tehtävärastilta toiselle.
Rastilta saa palkinnoksi esimerkiksi tulevaan ruoanlaittoon tarvittavia välineitä.

Ryhmäharjoitteet on liitetty taustatarinaan, joka kehittyi ja luo yllätyksiä.

Yksinkertaiseen tehtävään tuodaan haaste.

Toiminta tapahtuu luonnossa, luonnon ehdoilla. Lähiluonto riittää!

Kiitos!

Kirsi Sali
Nuorisokeskus Anjala
[nuorisokeskusanjala@ankkapurha.
fi](mailto:nuorisokeskusanjala@ankkapurha.fi)
www.nuorisokeskusanjala.fi

